

Megjelenik minden hó 1-en és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász es parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegségélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegségélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Vörösmarty-utca 16., f. 3.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez címezendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Verseny.

(P.) Az önképző kör január hó 24-én rendezi hazánkban első országos beretváló, hajvágó és hajszütő versenyét.

Az ipari versenyek mindig az iparnak a tökéletesedés felé való haladásának a jele.

De magában a verseny még nem jelenti a haladást, mert azt a résztvevők száma és képzettsége dönti el.

Önképző-körünk nemes dolgot mivel, mikor nehezen szerzett filléreit a fodrász-ipar tekintélyének emelésére kockáztatja. De e szép cselekedet meddő lenne, ha nem keltene kellő érdeklődést a verseny iránt.

Nem hangulatkeltés kell, hanem eredmény, oly eredmény, mely iparunknak előnyére és becsületére váljék.

Uj dologgal állunk elő hazánkban, azért, hogy bemutassuk a magyar borbély-ipar képzettségét s a külfölddel való versenyképességét. Szép dolog, de nagy dolog is ám ez. Mert a mennyi dicsőséget szerezhethetünk, ugyanannyit bukhatunk is. Nevetségessé, kómikussá tehetjük iparunk, ha ez a verseny nivója nem emelkedne a komoly ipari események közé.

Erre mindkét félnek, ugy a mestereknek, mint a segédeknek törekedni kell.

Láttuk az ipartestület előljáráóságának támogatásából, láttuk a zsüri-bizottság üléséből, hogy a mesterek komolyan veszik s kellő jóakarattal vannak a verseny iránt.

Értesítés. A raktár-szövetkezetünk igazgatósága értesíti a t. tagokat, hogy üvegáru rendelvényei (toalett felszerelések) megérkeztek, melyek igen diszes és szép kivitelűek s olcsók, továbbá valódi Juvel gépek, átmeneti fésűvel és valódi Koohinor 1/2 mm. szakálvágó gépek stb.

De nem láttuk még, hogy a segédi kar föllelkesült volna iparunk e szép ügye iránt.

Tudom, hiszen ösmerem őket sok évi köztük való működéséből, hogy tud lelkesülni e tábor, tette kész s áldozattól sem riad vissza, csak szörnyen nehezen mozdul. A lelkesedést mély álmából kell felzaklatni.

Ébresztő akar lenni gyöngé szavam, kérés akar lenni segéd szaktársaimhoz iparunk és saját érdekükben, hogy sorakozzanak egy táborba és vivják ki a fodrász-ipar becsületét.

Félre kell tenni minden indolenciát s tette kellni iparunk ügyének jóvoltaért.

Hiszen hát miről is van szó? Arról, hogy a magyarországi borbély-ipar méltó-e a külföldhöz, versenyképes-e és képzett-e?

Ne kicsinyítsük az ily versenyek értékét, a nagy közönség igen is sokat ad reá, annál is inkább, mert a külföldről importált hirekből tudja, hogy a külföldi fodrászok megragadnak minden alkalmat, hogy a nagy közönség előtt bemutassák tudásukat.

Nem szabad tehát nekünk sem hátramaradni.

Mutassuk meg tehát segéd-szaktársaim, hogy igenis mi készek vagyunk mindenkor ipari tudásunkat bemutatni. Készek vagyunk áldozatokat is hozni iparunk érdekében.

Gyávaság, kislelkűség volna félreállni és kritizálni.

Ott kell lenni mindenkinek, közreműködésével a díjat értékesebbé, nagyobbá tenni.

Mennél nagyobb a küzdelem, annál értékesebb

a díj. annál képzetesebb az ipar. Azzal a tudattal lépjen mindenki a küzdelembe, hogy előle kemény küzdelemmel, nagy képzettséggel lehet csak elvinni a babért.

Bizalommal legyen mindenki önmaga és szak-tudása iránt, akkor ezen verseny dicsőségteljes esemény lesz iparunk történetében.

Főnök szaktársaimat is kérem, buzdítság segé-deiket a versenyre. Keltsék fel bennük iparunk iránt való érdeklődést, annál is inkább, mert hiszen hát nem arról van szó, hogy ki nyer díjat, hanem arról, hogy mily képzett a magyar borbélyipar.

Mentől több áll a sorompó elé, annál fénye-sebben dokumentálják azt, hogy szakképzett segé-dekben nálunk nincs hiány.

Föl tehát segéd szaktársaim! Itt az alkalom, a hol bebizonyíthatják, hogy a borbély-iparnak van jövője. Bebizonyíthatják, hogy nem eszközök iparunkban, hanem képzett mesteremberei annak.

Bizonyítsuk be, hogy iparunkban is a kor szel-leme működik, . . . haladás a jelszó.

E hang lebegjen mindnyájunk ajkain, e hang által legyen ösztökélve minden egyes tagja a se-gédi karnak. Akkor a borbélyipar dicsőséget arat s tiszteletet viv ki versenyével.

Adja Isten, hogy úgy legyen.

Nyílt levél

Dr. Liebermann Leó egyetemi tanár urhoz.

Nagyságos Uram!

Nagyságod jónak látta az Egyetértés című lap 4-ik számában, a fodrász és borbély műhelyek ellen egy kis harci riadót közreadni.

Mi mindenesetre tisztelettel meghajlunk Nagyságod szaktudása és személye előtt, de azért engedtessek meg nekünk, hogy fölszóljunk akkor, mikor kenyerünkről, existenciánkról s családunk jövőjéről van szó.

Nagyságod jónak látta a nagy közönségnek per-traktálni olyan dolgot, a melylyel senkinek sem használt s néhány ezer borbély kisiparosnak — kik ugyanis oly nehezen küzdenek a megélhetés nehéz gondjaival — a kenyerét megrövidítette, vagy legalább is — ha nem is szándékosan — megrövidíteni akarta. Mindamellet mi nem követjük Nagyságodat, nem megyünk a nagy kö-zönség elé, hanem megelégszünk azzal, hogy itt, szak-lapunkban, — a hol annak a helye is van — vegyük föl a kesztyűt, melyet Nagyságod existenciánk ellen dobott.

Elismerjük, hogy mi parányok vagyunk, kiknek kö-telességük hódoló tisztelettel nézni fel a magasba.

De az Isten — tudja Isten miért? — belénk is ol-totta azt a közös vonást, hogy jajgatunk, ha fáj.

Nagyságod vágása pedig fáj. Fáj nekünk, fáj ipa-runknak annál is inkább, mert nem mindenben — bocsá-nat — írjuk alá Nagyságod állítását.

Lehet, hogy Nagyságod nem sokat ad a mi gyenge szavunkra, de kell, hogy adjon a nagy közönség, mert bátran hivatkozhatunk iparunk multjára, szakképzettsé-

günkre és lelkiismeretünkre, melyet nincs joga — habár egyszerű kisiparosok vagyunk is — senkinek kétségbe vonni.

De mielőtt a cikket analizálnák, jónak tartjuk, hogy Nagyságod cikkét ide iktassuk, azon reményben, hogy utólagos jóváhagyást nyerünk.

Ide iktatjuk annál inkább is, mert Nagyságod — szerencsénkre — olyan lapba tette közzé cikkét, mely leginkább csak a kávéházakban látható s így nem volt alkalma szaktársainknak azt olvashatni is, s így nem is védekezhetek az újabb érvek ellen.

A cikk így szól:

Fodrász- és borbélyműhelyek.

Talán nem is sokan tudják azt, hogy az az ártatlan hajnyírás vagy borotválkozás, milyen bajt okozhat, ha az egészségügy első parancsolatját: a tisztaságot nem vesz-szük nagyon komolyan. Az még a kisebb kellemetlensé-gekhez tartozik, ha valaki egyszer csak azt veszi észre, hogy dus hajzata gyérül, hogy egyes helyeken szép ke-rek kopasz foltok nagyobbodnak s talán még azért sem lesz mindenki öngyilkos, ha a feje oly fénylő simává vál-tozik, mint egy billiárdgolyó, vagy egy structójás.

De már egy fokkal növeli az ember bosszuságát, ha szakálla és bajusza mindegyik szálának töve átvaltozik egy kis gennyel telt zsákocskává, amiből a bajusz vagy szakáll minden egyes szála erőszak nélkül kihúzható, vagy ha ez a gyuladós folyamat átterjed az egész bőrre. S ez a baj nem is szoritkozik mindig arra a helyre, ahol fellépett, sőt néha igen komoly természetű és csak kez-dete egy súlyos betegségnek, mely az egész szervezetre kiterjedhet.

Szükséges-e ma, mikor jóformán minden civilizált ember tudja, hogy a ragályos betegségeket szabad szem-mel nem látható, apró élősdiek okozzák: körülményesen elmondani, hogy azok a betegségek miképen vihetők át egyik emberről a másikra? Vajjon van-e intelligens em-ber, aki önmagától ne jönne rá arra, hogy a fodrász-borbély üzletek, ha ott a kellő tisztaság nem uralkodik, nagyon alkalmasak bizonyos betegségek tovaterjesztésére.

Hiszen elegendő, ha a fodrász a vendégénél olyan kefét, fésűt vagy ollót alkalmaz, amelyekkel előbb egy hajbetegségben szenvedő embert kezelt, hogy ez is meg-kapja ugyanazt a betegséget. Elegendő egy kicsiny lát-hatatlan sebzés a borotvával, hogy például a bujakór (syphilis) átszarmazzék egyik emberről a másikra. Sőt bizonyos betegségek átvitelére elegendő lehet az is, ha a fodrász egy beteg ember által fertőzött kezével nyul egészséges emberhez.

Az az ellenvetés nem áll, hogy maga a fodrász vagy borbély láthatja azt, hogy beteg emberrel volt-e dolga vagy nem s hogy tehát ilyen esetekben maga meg fogja tenni a szükséges óvintézkedéseket, anélkül, hogy szük-séges volna őt erre figyelmeztetni; nem áll pedig már azért sem, mert igen gyakran szó sem lehet arról, hogy a fodrász a bajt fölismerte.

De hát hogyan védekezzünk ilyen bajok ellen?

Sokan azt tartják, hogy a közegészségügy felügye-letével megbízott hatóságok dolga a közönséget megol-talmazni, hogy tehat szigorú rendeletekkel a célt el lehet érni. Kétségtelen, hogy ilyenek is szükségesek, valamint részletes utasítások kellenek arra nézve, hogy a fodrászok és borbélyok miként járjanak el, hogyan fertőtlenítsék műszereiket stb. De ez magában nem elegendő, mert az a kérdés merül fel, hogy a hatóság képes-e ellenőrizni, vajjon rendeletét teljesítik-e oly pontossággal és lelkiis-meretességgel, mint amilyenre itt szükség van?

Azt hiszem, hogy e tekintetben alapos kételyeim lehetnek. Feltéve p. o., hogy a rendelet kimondja, hogy csak olyan kefét lehet használni, amely valamely fertőt-lenítő szerbe volt áztatva: ki fogja bizonyítani, hogy ez nem történt meg? Ez a hatósági közeg a legtöbb esetben nem teheti, vagy legalábbis nem teheti úgy, hogy a kö-

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

zönség megnyugvással vehetné igénybe a szóban levő üzleteket.

Itt csak egy mód van. Maga a közönség ügyeljen arra, vajjon megtörténik-e a borbély-üzletben minden, a mi a fertőzés veszélyét elharítja? De erre szükséges, hogy a hatósági rendeletek és utasítások nemcsak világosak és érthetők, hanem gyakorlatiak és keresztülvihetők is legyenek; különösen olyanok, hogy minden vendég csakugyan maga láthassa, hogy megtörténik, vagy megtörtént-e az, ami védelmére szükséges. Nem elég, amit pl. Hamburg városa tett, amikor elrendelte, hogy a fodrász és borbély, műszereit legalább egyszer naponként köteles fertőtleníteni, tehát azon egy ember részesüljön igazán védelemben, aki elég szerencsés, hogy a kimosott kefe először az ő fejét érinti.

Ha nehéz is a kérdés gyökeres megoldása a közönség erélyes támogatásával és a közvélemény erélyes nyomása alatt, azt mégis dülőre lehet vinni. E sorok célja főleg az, hogy a figyelmet e közegészségileg fontos ügyre irányítsuk.

Azok részére pedig, akik nem akarják bevárni a mozgalom eredményét — amit nagyon bölcsen cselekszenek — szolgáljanak az itt következő tanácsok: A legjobb persze, ha a hajnyírást és borotválást otthon, saját eszközeinkkel végeztetjük, ügyelve arra, hogy a fodrász jól megmossa a kezét mielőtt fejünkhöz vagy arcunkhoz nyul. Biztosság kedvéért — a munka elvégzése után — mossuk meg fejünket és arcunkat spiritusszal kölni vízzel, vagy más efélével. Ha fodrász- vagy borbélyüzletbe vagyunk kénytelenek menni, meg kell követelnünk, hogy a műszereket mossák meg előttünk szappanos vízben és törüljék meg tiszta ruhával. A szakálynírógépet tartsák néhány perczig spiritusz- vagy gázlángba. Adjanak tiszta fodrászköpenyt és használjanak tiszta törölközőket, a fodrász pedig mossa meg előttünk a kezét, mielőtt munkájához fog. A munka elvégzése után mosdassuk meg arcunkat és fejünket spiritusszal, vagy kölni vízzel. Ez nem sok, nem is feltétlen biztos, de mégis jobb a semminél.

Ez is több fáradságot igényel, mint a mostani eljárás; kétségtelenül nem szívesen teszik meg a fodrászok és borbélyok, de végre is hozzászoknak, ha látják, hogy a közönség így kívánja és — ha ez meg is fizeti a nagyobb munkát.

Im e cikkből értesülünk, hogy egy mozgalom indult meg ellenünk, azaz iparunk ellen.

Nagy szükség van erre, mint Nagyságod állítja, mert hát a mi üzleteink melegágya a bőr és hajbetegségek átkos bacillusainak. Borzasztó, szőr és haj halál kamra a mi üzleteink!!!

Mind a mellett mi nem borzadunk s nevetni szeretnénk, ha existenciákat nem érintené oly keservesen Nagyságod vést hirdető szavai.

Mint már említém, mi meghajlunk Nagyságod szaktudománya előtt, hisszük, hogy Nagyságod arany igazságokat hirdet orvos egyetemünk közegészségügyi tanszékén. De azért mi is magunk mesterségünkben szakférfiaknak tartjuk magunkat, a mihez hozzászólni s ha kell még Nagyságoddal szemben is, vitatkozni tudunk.

Nem mai keletű iparunk. Nagyságod biztosan tudja azt, hogy mult időben orvosok vagy legalább is sebészek voltak elődeink, akik között ma is ismert és tekintélyes nevű egyének voltak.

Mind a mellett a borbély és fodrász ipar hygenikus tekintetben nagyon hátra volt, csak az utolsó évtizedben haladtunk előre oly annyira, hogy nem gáncs, de dicséret illethet bennünket.

Igaz, hogy a szabadipar — e liberális (?) alkotás — utat nyitott, köztünk is a kontár invázióknak és csak a fővárosban is már vagy 90 üzlet van olyan, melyeket nem szakemberek vezetnek. Ezekért nem is felelünk. De

mi, legyen meggyőződve Nagyságod, hogy igen is figyelemmel vagyunk — már saját érdekünkben is — a hygenikus követelésekre s minden unszolás nélkül megteszünk mindent, hogy gáncs bennünket ne érhessen. Ha nem is hallgattuk az orvos egyetem előadásait, különösen a közegészségügyi tanácsokat, de — mint törekvő iparosok — érdeklődünk minden iránt, a mi iparunkhoz tartozik. Különösen a sok évi praxis — ami az orvos uraknál is a fő — megtanított bennünket sok olyanra, amit Nagyságod figyelmen kívül hágy.

Nagyságod dobálódzik, azokkal a billiárd golyókkal, melyeket a mi üzleteink bacillusai esztergályoztak ki.

Bocsánatot kérünk Nagyságos Uram, de ezekkel a golyókkal nem bírnánk egy amerikai pártit. — a hol négy golyóra van szükség — összeállítani.

Mert ezek az általunk a fejre palántált bacillusok, roppant inyenc fráterek, akik csak a fej tetején levő hajhagymákat eszik ki, azokat a melyeket az öröklött kopaszsági hajlam, vagy a sok éjszakázás, vagy a meghülés stb. stb. — amiket Nagyságod igen jól tud — tesz gyöngére, míg a fül körül s hátul a koponyán egy hajkoszorut hagynak, talán kárpótlásul, mert hiszen hát nem mindenkinek juthat cser vagy babér.

Kérdjük Nagyságodtól, hogy hát miért nem pusztítják ezen koszorut is a bacillusok. Kérdjük miért nem kezd egyszer a fej hátulról is kopaszodni? Talán csak nem isteni esztetika szól bele a dologba. Mi pedig bacillus keféinkkel nem kiméljük hátul sem a haját. Nagyságod struc tojáshoz is kegyeskedett hasonlítani ezen billiárd golyókat — igen találóan. Mert bizony a struc is ott hagyja tojását a forró homokba, nem törődve azzal, hogy kikel-e az, s lesz-e belőle kis struc. Tojt, kötelességét végezte s tovább inal.

Nagyságod is tollával megesztergályozta a billiárd golyót, mely a laikus közönségnek bomba, de oly bomba melynek szilánkjai bennünket sebzenek s ott hagyta tojást — golyót s egy fokkal magasabb bosszuságra lépett. Mi sebesültek pedig, akik ultimátumot sem kaptunk, kesergünk e nem épen humánus háboru ellen, melyben verésünk árán sem vonhatjuk le a konzekvenciát.

Mi barbárok, akik részére nem lett gondoskodva a háboruban az istápolásról, vérző sebekkel vagyunk kénytelenek Nagyságod után egy fokkal magasabb bosszuság hoz címzett harc területére lépni oda, a hol genynyel telt zacskókkal dobálóznak. És pedig a mint halljuk ez rettentő torpedó, mely nem is ott robban mindég a hol elsül. Jó, hogy nem sokáig kell e vészes helyen időznünk, mert elkel sietnünk e helyről Nagyságod után, pedig szerettük volna e zacskókat fölbontani, analizálni, megtudni azt, hogy ki tömte meg e zacskókat, ki plántálta el s hogyan? Ez igen érdekes és tanulságos lenne, annál inkább, mert hiszen a biblia is oly könnyedén átugrik a Szodoma és Gomora pusztulásával.

Node hát kérdjük Nagyságodat, hogy hogyan védekezzünk ilyen bajok ellen?

Nagyságod a közvélemény nyomásától várja a megoldást.

Tehát nyerünk egy újabb nyomást. Idáig csak az adó, házbér, konkurrencia, a szabad ipar stb. stb. nyomtak bennünket. Tehát egy újabb nyomást kapunk. Higyje el Nagyságos Uram, még ha egy kicsit megnyomják iparunk hát agyon nyomják.

Addig is még e nyomás elérkezik, bölcs tanácsccsal szolgál Nagyságod.

Eredeti ROXO borotvák és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Megmosdatja a borbélyt szerszámaival, megégeti gépeit, kölni vízzel megmosdatja a vendégeit, tiszta ruhát követel — helyesen — stb.

És azt mondja Nagyságod, hogy ez csak épen jobb a semminél.

Semmi? Hát ugyan még mit kívánhat a hygenia, ha ez még semmi?

Miért nem méltóztatik valamit ajánlani, nem semmit, ha már fölméltóztatott kelteni a közönség félelmét?

Engedje meg Nagyságos uram, de mi mint szakemberek nem tartjuk helyesnek a közönség rémitgetését. plane ugy, hogy semmivel nyugtatjuk.

Mi tudjuk, mit követel a közegészség s legyen meggyőződve Nagyságod, hogy áldozatok árán is eleget teszünk annak.

Aki nagyobb munkát megfizeti, meg is tesszük a nagyobb munkát is, akár aranyórával is fűszerezzük munkánkat, de kölni víz fürdőket, néhány fillérért — tekintve, hogy még állami subvenciót nem kapunk — nem adhatunk.

1 ábra.

Ne méltóztassék nálunk szakembereknél, kik lelkiismerettel felelősek vagyunk üzletünkért keresni a bajt, s bennünket tönkre tenni, hanem tessék oda tekinteni, a hol ellenőrzésre tényleg volna szükség.

Nagyságod fáradjék el a kaszárnyákba, a hol egy bojtár vagy egy juhász végzi rozsdás késével és ollójával a borotválást, ahol ojtják azokat a bajokat, melyeket mi reánk kenni méltóztatik.

Mi mindenkor szívesen halljuk sőt kérjük Nagyságod tanácsát, de tessék azt nekünk adreszálni. Mi tőlünk telhetően követni is fogjuk Nagyságod tanácsait s azt hisszük ezzel jobban haladna a közegészségügy, mint ha közönség között bizalmatlanságot keltünk a fodrászok és borbélyok iránt. Egyebekben maradtunk Nagyságodnak kiváló tisztelői.

A fővárosi borbélyok és fodrászok nevében :

Paulik József.

Dijjal kitüntetett frizurák.

— Mai ábráinkhoz. —

Mai lapunkban Párisban két díjjal kitüntetett frizurát mutatunk be olvasóinknak, melyek az ottani versenyfésülés alkalmával az első és második díjjal lettek kitüntetve. Első ábránk az első díjat nyert, második ábránk a második díjat nyert frizurát ábrázolja. Még további három frizura lett díjjal kitüntetve, melyet február 15-iki számunkban mutatunk be olvasóinknak.

Szabados József.

Ez ifjan elhunyt szaktársunk, emlékének adóztak szaktársaink, midőn közadakozással megfestették arc-képét a szakiskola részére.

E kép mi egyrészt a szeretetnek és elismerésnek maradandó jele; másrészt örökké intő példa lesz az ifjúságnak arra, hogy tanulással és szorgalommal lehet csak előbbre jutni s oly polcra emelkedni, a hol az elismerés virága terem.

Január hó 6-án halálának első évforduló napján, Réthly Árpád a következő lendületes, szép beszéddel leplezte le a képet:

Tisztelt Szaktársak :

2 ábra.

A világ rendnek az a természet törvénye, hogy a virág fakadását mihamarabb a hervadása követi.

Szomorú kötelességet teljesítendő állok ma e helyen, egy korán elhunyt szaktársunknak Szabados József urnak emlékét, érdemeit méltatni.

Ha a bánat nem apasztaná szívemet, könnyű feladat volna, de teljesítem, mert ha idejében örömem telt benne, hogy az általam alapított segéd iskolának őt a legszorgalmasabb tanulói közé sorozhattam, ha rohamosan fejlődő képzettsége folytán, melyről a kiállított oklevelek is tanubizonyosságot tesznek, ugyan a szakiskolának három éven belül büszkén tanárrá avathattam, ugy én, ki közel álltam személyéhez, működéséhez, jogom van, hogy e helyen önöknek ő róla beszéljek, annál is inkább, mert a kegyetlen sors úgy intézte, hogy részvétünknek, fájdalomunknak friss hantjánál kifejezést nem adhattunk.

Hogy ki volt Szabados József mi volt ő iparunknak, ezt önöknek fejtegetni szentségtörésnek tekinteném.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nal kaphatók.

Hiszen mindazok, kiknek alkalmuk volt az ő kiváló szakképzettségét, ernyedetlen szorgalmát és iparunk iránti rajongását megösmerni, azon tapasztalatra juthattak, hogy ezen erényeit csak egy multa felül és ez a szaktársaim iránt érzett igazán önzetlen ragaszkodása volt. Tehát egyaránt érzük veszteségét. Őt is azon fátum érte a mi a legtöbb zseniális emberek végzete. Amennyiben agyának lázas működése nem állt arányban testének gyenge szervezetével, azt legyőzve, őt élte delén sirba döntötte.

Ezzel nemcsak szerető családját, hanem minket, iparunkat is árván hagyva.

Hogy azonban emléke feledékenységre ne jöjjön, hogy bennünket a háládatlanság rut vádjára ne érjen, elhatároztuk, hogy a mint otthonunkat szereteteink képeivel diszítjük, a mint a társadalom nagyjainknak, kik akár a hazáért, akár a közjóért érdemeset alkottak, szoborban, képben megörökítik, mi is szerény viszonyainkhoz mértén kép mását megfestettük s elhoztuk ide, ipartestületünk dísztermébe, mely nekünk szentélyünk és munkahelyünk egyaránt, elhoztuk ide a hol áldásos működésének annyi fiatal szaktárs képzettségét köszönheti, elhoztuk ide, ahol fiatal szaktársainkat, munka szeretetre iparunkban vetett bizalomra és tiszteletre tanította.

Összegyűltünk ma, hogy képét leleplezzük, választottuk a mai napot, mert a szakiskolai vizsga neki is öröm ünnepe volt, a mikor egy évi fáradságos működésének dicsőségteljes eredményét szemlélhette, választottuk a mai napot, hogy emléke iránt a kegyeletünk adóját lerójjuk, lévén ma halálózása napjának évfordulója. Hulljon hát le ezen lepel, lássuk mi őtet szemtől-szembe, szelleme vezéreljen bennünket azon az uton, melyet mindannyian magunk választottunk és melynek végcélja iparunk, azaz a magyar fodrász ipar fejlődése és tökéletesítése legyen. Ezzel fogunk leginkább az ő intenciójának megfelelni és ezzel tesszük magunkat ő hozzá méltóvá.

Átadom ezen képet az igen tisztelt elnökségnek azon kéréssel, óvja, tartsa tiszteletben, őrizze, mint szent ereklyét, legyen az buzdító örökség utódainkra, hirdesse ezen kép a magyar fodrász ipar dicsőségét, az uttörők lelkesedését.

Éljen az ő emlékezete szaktársainkban örökké. Amen!

Joszt Péter testületi elnök röviden méltatta az elhunyt érdemeit s a képet a testület nevében átvette.

A beretváló verseny.

Szinte szeretném letépni a jövő fátyolát annyira izgat a programba vett országos beretváló verseny.

Nekünk magyarországi borbélyoknak e verseny eseményszámába megy, ezt annak is tulajdoníthatni, hogy az utolsó évtizedekben ilyenféle versenyek nálunk nem tartottak, ez teszi természetessé azt a meglepetésszerű érdeklődést is, amelyet úgy a szakköröknek, mint a nagy közönségnél fogadtatik.

Érdeklődésem nem a verseny győztesét lesi, mert bizom a zsüri szaktudásába és igazságos ítéletébe, (első pedig csak egy lehet), hanem igenis, hogy milyen keretbe fog lefolyni, mert iparunk méltósága megkívánja, hogy a verseny hű tükré legyen a magyarországi borbély és fodrászok szakképzettségének.

Sajnos, azok a segéd szaktársaim, akiknek kellene hogy ki vegyék oroszlánrészüket a versenyből, úgy

nyilatkoznak, hogy ők már az ilyesből kiöregedtek, nem teszik ki magukat annak, hogy valami ifjunc lefőzze őket. Tessék, tehát épen azok, akik idősebbek, tapasztaltabbak, akiktől méltán elvárhatnánk, hogy elől járjanak a részvételre való agitálásba, még személyesen sem vesznek részt. Pedig szerintem a ki nem nyer díjat, az nincs lefőzve, hanem igenis azok, a kik távol maradnak, akik nem biznak annyira tudásukba, hogy kiálljanak a verseny porondjára.

Én a magam részéről elteszem a nevezési jegyet és ha semmiféle díjat nem nyerek az is büszkeséggel fog eltölteni ha bebizonyíthatom, hogy a versenyen részt vettem.

Szélteben-hosszában hangzik, hogy a magyarok a legjobban beretválnak. Ezt most be is kell bizonyítani, különben lekicsinylenek bennünket. Tehát itt lesz az idő, álljunk sorompóba mindnyájan küzdjünk a verseny sikeréért ezt iparunk becsülete úgy kívánja. Mutassuk meg, hogy szeretjük szakmánkat és ha kell ez a szeretet egy zászló alá gyűjt bennünket.

Más államokban a társadalom uttörője az ipar előrehaladásának. Mi a társadalomra nem számíthatunk. A jelszavak korát éljük, uton-utfélen halljuk hangoztatni, hogy pártoljuk a honi ipart és mit látunk ezekből megvalósulva? Hogy társadalmunk elittjei, akik kellene hogy mecénásai legyenek az ipari törekvéseknek, ha azt anyagilag nem is, legalább erkölcsileg támogatnák az egésze ügyet sem vetnek, hanem 5000 korona ezüst golyókat adnak azoknak, akik jobban tudják a labdát rugni, bár elismerem fontosnak, hogy hazai ifjuságunk a sport terén kell hogy elsőrangúvá váljon. De mégis sokkal életbevágóbb kérdése Magyarországnak az ipar előrehaladása.

Tehát magunknak kell azon lennünk, hogy versenyünk sikerüljön, ami pedig csak úgy érhető el, ha minél többen veszünk részt, mert minél többen leszünk, a küzdelem annál nagyobb lesz és a díj értékét a küzdelem ragysága adja meg.

Fel tehát kedves kollegáim, itt van a nevezéseknek a nagy hete, ne halogassuk az utolsó percre, mert a rendező bizottság csak úgy tudja a versenyt aránylagosan előkészíteni. Tegyük félre eddigi közömbösségünkkel, találkozzunk ott minél számosabban, legyen jelszavunk Madách Imrének a bölcs mondása: «ember küzdj és bizva bizzál.»

Kertész József
fodrász-segéd.

Jegyzőkönyv

Felvétetett a budapesti borbély és fodrász segédek önképző köre által, f. hó 24-én rendezendő országos verseny bíráló bizottsági ülésén 1903. december hó 29-én

Jelen voltak: Joszt Péter test. elnök, Pauli Gyula az önképzőkör elnöke, továbbá Réthly Árpád, Kruch Péter, Kolozsi József, Hajdu Gyula, Mink Márton, Thürr Mihály, Schmidt Ferenc, Sztankovits Sándor, Éles József Verdes Árpád, Breitfeld Alajos, Bak Sándor, Veszely Károly, Poller János, Gallik Arthur, Nagy Lajos, Matarits Lajos zsüri tagok.

Pauli Gyula az önképző, illetőleg a verseny rendező bizottság elnöke jelenti az összehívott bizottságnak, hogy a bíráló bizottságba 19 főnök és 9 segédtagot választott a rendezőség, melynek elnökévé Joszt Péter urat kérték fel, helyeslőleg elfogadtatott.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

Elnök ezután alakulásra kéri a bizottság tagjait, Bak Sándor titkár megválasztása után a bizottság a következő csoportokra alakult.

I. csoport a borotválást bíráló bizottságba. Breitfeld Alajos elnöklete alatt, Thürr Mihály, Hajdu Gyula, Engel Henrik, Schmidt Ferenc, Sztreha Dezső főnök, Poller János, Matarits Lajos és Czeripp Károly segéd tagok választottak.

II. csoport, a hajnyírást bíráló bizottságba Kruch Péter elnöklete alatt, Kotre Péter, Sztankovits Sándor, Bak Sándor, Versching János, Mink Márton főnök tagok, továbbá Paulik József, Nagy Lajos és Berenc Konrad segéd tagok választottak.

III. csoport. A hajsütést bíráló bizottságba Réthly Árpád elnöklete alatt Verdes Árpád, Éles József, Vesely Károly, Kolozsy József, Gallik Artur főnök tagok, továbbá Pauli Gyula, Fögel Jenő és Deffert János segéd tagok választottak.

Napirend II. pontjainál illetőleg a verseny szabály I-ső pontjánál elnök a borotváláshoz 10 percznyi idő maximumot hoz javaslatba, oly hozzáadással, hogy csak azon versenyző jöhet számításba, ki ez időn belül végez, a szappanyozás ecsettel is megengedtetik. Verdes, Sztankovits, Gallik, Éles és Pauli bizottsági tagok sokalván ez időt s végül Gallik 6 perces indítványa fogadtatott el.

A versenyszabály II-ik pontjánál elnök felteszi a kérdést, hogy a bizottság mennyi időt kíván megszabni a hajnyíráshoz?

Sztankovits az elválasztott hajhoz 10 perc, felfelé fésülthöz pedig 20 percet javasol s a nyírás kizárólag ollóval történjék. Kruch kevesli ez időt, szólnak még Pauli, Verdes és Gallik urak s a Sztankovits javaslata 10 és 20 perc fogadtatott el.

Versenyszabály III. pontjánál a hajsütésnél Gallik a modern hajbehajtás mellett foglal állást melyhez 5 percznyi időt ajánl. Pauli és Réthly kevésnek találják ez időt és 10 percet kívánnak megállapítani. Többek hozzászólása után Réthly 10 perc ajánlata fogadtatott el.

Verseny szabályok IV-ik pontjánál egyhangulag határozatba ment, hogy minden versenyző köteles egy médiomot magával hozni, kik a versenyző közt kisorsoltatnak.

A versenyzők öltözködésére vonatkozólag Pauli indítványozza, hogy a bizottság olyképpen határozzon, hogy ne kívánja a versenyzőktől az egyforma ruházkodását. Ezzel ellenben a bizottság úgy határoz, hogy a versenyzők kötelesek világos mosó kabátban és kötényvel megjelenni.

Indítványok. Éles József indítványozza, hogy a szükséghez képest még egy összülést tartson. Egyhangulag elfogadtatik.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti. Kelt, mint fent.

Bak Sándor,
titkár.

Joszt Péter,
elnök.

Vegyes hírek.

Az önképző-kör versenyére, az Országos Iparegyesület egy ezüst és egy bronz érmet adományozott. Azt hisszük, hogy e magas kitüntetés serkenteni fogja a segédi kart a részvételre.

Meghívó. A budapesti fodrászsegédek önképző-köre 1904. január hó 24-én a régi Lövölde disztermében VII., Rottenbiller-utca 37/b. nagyságos Gelléri Mór kir. tanácsos védnöksége alatt, országos borotváló, hajvágó és hajsütő versenyt rendez, melyre t. Cimet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. A verseny kezdete este fél 8 órakor. Verseny után zártkörű táncvigalom tartatik. Kezdeté 10 órakor. A zenét Kuthy testvérek zenekara szolgáltatja. Belépti-díj: személy-jegy 2 korona, családjegy (1 ur 2 hölgy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek kaphatók a legtöbb fodrász üzletben és a körhelyiségben (Krupka kávéház Sütő-utca.)

300 drb színházi paróka, keveset használt eladó, vagy bérbe adó.

**Komáromy Antal fodrász,
Budapest, VII. ker., Király utca 36.**

T. Szaktárs urakhoz!

Van szerencsém a t. Szaktárs uraknak szives tudomására hozni, hogy a **Teréz-körút 44. sz. alatti** fodrász üzletem mellé, **egy illatszer, szappan, kozmetikai cikkekből, borotvák, ollók, haj és szakálvágó** gépekből és az összes szakmánkhöz szükséges eszközökből raktárt létesítettem, amire bátor vagyok a t. Szaktárs urak b. figyelmét annál is inkább felhívni, mivel raktáramon állandóan és kizárólag csakis olyan árukat tartok, melyeket közel egy negyedszázados fodrászságom gyakorlati tapasztalataim által kipróbáltam és azt, mint szakértő jónak találtam.

Kérem a t. fővárosi Szaktárs urakat, kik elfoglaltságuk miatt szükségleteiknek beszerzése végett személyesen hozzám nem jöhetnek, ha levelezőlepton velem tudatják, kívánatra a legkisebb megrendelésért mintámmal készséggel meglátogatom.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy áruim jó minőségével és az árak olcsóságával ezen új vállalatom támogatásához a t. Szaktárs urak b. bizalmukat kiérdemeljem.

Szaktársaim b. pártfogását kérve

teljes tisztelettel

Kivovits Károly

fodrász.

Vidéki megrendelések csomagolás- és postadíjmentesen eszközöltetnek.

Dreszmann Károly

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Villanyerőre berendezett

HOMORU-KÖSZÖRÜLDÉJE

Ha Ön

csakugyan elsőrendű köszörülést óhajt borotva-késén, úgy sziveskedjék azt czimetre egész nyugodtan beküldeni, biztosítom, hogy állandó vevőm fog maradni.

Wenn Sie

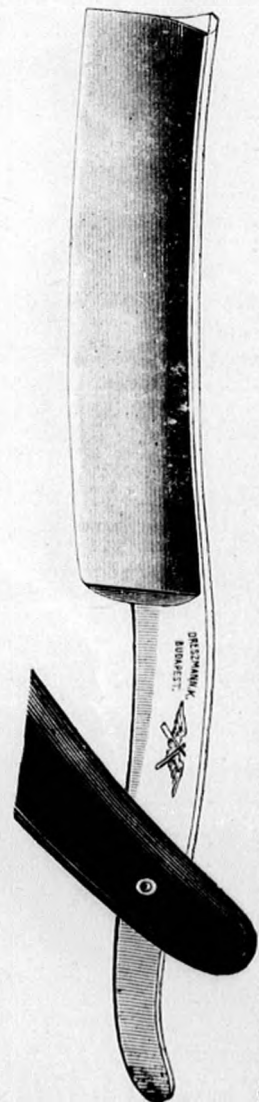
einen wirklich erstklassigen Hohlschliff (unter Garantie) haben wollen, so senden Sie Ihre Rasirmesser vertrauensvoll an meine Firma und ich bin überzeugt, dass Sie dauernd meine Kunde bleiben werden.

Ajánlom

LEGNAGYOBB ACZÉL RAKTÁRAMAT.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók

Első és legrégibb német

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE JOSEF HELLER MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles "	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete "	2 60	43	Bengall köszorúval 3/8" sz.	3 30
4	1/2 széles "	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff "	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff "	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
10	1/2 széles ff "	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Boretva, új él köszörülése	— 60	Beretve, új, vastag, homoru	1 —
» francia	— 60	Minden olló	— 40
» homoru köszörülés	— 70	» új csavar	— 25
» vastag vagy kicsorbult homoru	— 85	» hajvágógép	1 20

Valamennyi új beretva francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek.

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron” jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakállvágó gépek.

Sárga és zöld lehúzó kövek, lehúzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Komáromy Antal fodrászterme **Budapest Király-utca 36.** Kollega urak szives figyelmébe ajánlja dusan felszerelt hajáru raktárát, fonatok, parókák, bandok, frissetok, toupek, betétek, ugyszintén félig kész hajmunkák minden nemben. Kollega urak szives pártfogásába ajánlja magát.

Hazafias tisztelettel: **Komáromy A.**

Borbély és fodrász segédek találkozó helye Mészáros-féle vendéglő

MUSZIL AGOSTON

VII. ker., Akácfa-utca 24. szám.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldéje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyember lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jetenleg a legjobb és a tiszt. lt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Borotva új él	— .60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

KRAUS VICTOR

villamos erőre berendezett mű- és beretva homoru-köszörüldéje
BUDAPEST, VI., Király-utca 78. szám.

Aki

beretvát, ollóit, hajvágó gépeit stb. kitünően, jótállás mellett óhajtja köszörültetni, forduljon bizalommal fenti céghez.

Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű elsőrangú acélkészítményekből.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Wer

seine Rasirmesser, Scheeren, Haarschneide-Maschinen etc. vorzüglich mit Garantie geschliffen haben will, der wende sich vertrauensvoll an obiger Firma.

Billigste Einkaufsquelle in sämtlichen I-ma Stahlwaaren. Provinzaufträge werden prompt effectuirt.

**AZ A LEGJOBB ÉLÜ BOROTVA
DAS BESTE SCHÄRFESTE RASIRMESSER**

**Zorál János
BUDAPEST.**
VIII. ker. Baross-utca 1.

EXPOSITION UNIV. PARIS 1900

KOSSUTH U. → KERÉPESI U. → KÖZPONTBA

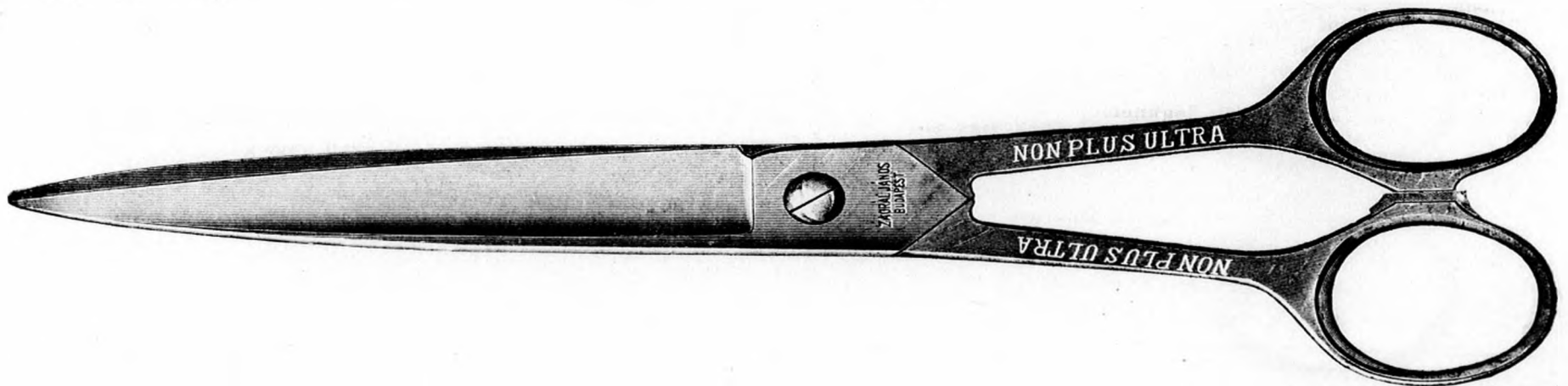
KEPVESELŐK: SZÉKES-UTCA, MÚZEUM-UTCA, GÁRDÁS-UTCA, VÍDÓKI U.

Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieß.
Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager aus den besten Englischen, Deutschen, Französichen u. Svédischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900. ezüst érem.

Iső MAGY. VILLÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROTVÁHOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MÜHELY ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.
Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból.
Szabadalmak tulajdonosa, Magy. kir, Francia, Német birodalmi minlavédfegy, és Osztr. szab.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

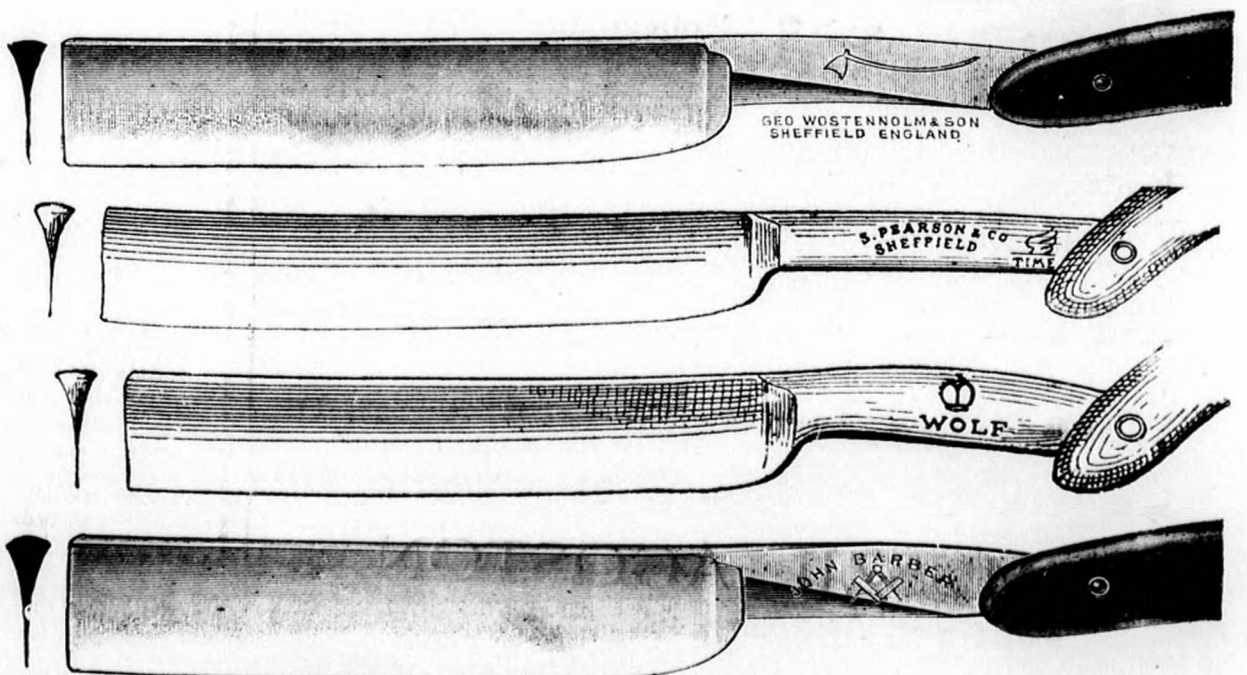

Ezennel van szerencsém tisztelt vevőimnek szives tudomására hozni, hogy üzletemet, 1903. nov. 1-től Baross-utca I. sz. alá helyeztem át, ezen alkalommal tisztelt vevőimnek a hozzám való bizalomért köszönetem nyilvánítom. Szigoruan ragaszkodva eddigi elvemhez, mely szerint csak jó és kiváló minőségű árukat bocsátok forgalomba, ez után is arra törekszem, hogy igen tisztelt vevőimet minden tekintetben kielégítek és azért remélem, hogy jövőben is szerencsételni fognak becses megrendelésükkel.

Különösen felhívom becses figyelmüket, az általam feltalált „Non plus ultra” hajvágó ollókra, melyeknek a foggantyujok gummi betéttel vannak ellátva és teljesen zajtalanul működnek, továbbá az eredeti angol Roxo borotvákra, melyek kizárólag csak nálam kaphatók: keskeny és fél széles 5 kor., egész széles 6 kor. drbja.

Midőn a tisztelt vevőimet az ujonan berendezett üzletem és különféle cikkekben megnagyobbított raktáram megtekintése végett felhívom becses jó indulatába magamat ajánlva

Kiváló tisztelettel
Zorál János.

Az összes fent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak köszörülve, használathoz egész készen fenve, darabonként francia élű 3/8 keskeny 3 kor., félkeskeny 1/2 3 kor. 20 fill., 1/2 széles 3/8 3 kor. 40 fill., ugyanazok félhomorú vagy egész homorú éllel 1/2 keskeny 3 kor. 20 fill., 1/2 félkeskeny 3 kor. 40 fill., 1/2 fél széles 3 kor. 60 fill., 1/2 széles 4 kor.